

ÉLETTÜNK

LI. évf. 9. szám (51. Jg. Nr. 9.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. szeptember

FERENC PÁPA LEVELE A NÉMET KATOLIKUSOKHOZ

A német katolikus egyház szinodális úton történő megreformálása, a Szentlélek központi szerepével együtt vezet ki a jelenlegi mély válságból – írja Szent Péter-Pál ünnepén a Vatikánban kelt levélben Ferenc pápa.

A pápa tudatában van a német egyház drámai helyzetének, ezért segítséget akar adni a német püspökök szinodális útjához, melyről a német katolikus püspöki konferencia márciusi közgyűlése hozott döntést. Világiak és külső szakértők segítségével akarja az Egyház megvitatni a válság központi témáit. Ennek a szinodális útnak adott kezdetet a püspökök által kezdeményezett tanulmány a papság részéről történt szexuális visszaélések ügyében. A problémák között szerepel még a katolikus közösségek előregedése, a hivatások hiánya, az Egyház szexuális tanításának hiányos elfogadása és a papok életstílusának a kérdése.

Ferenc pápa levelében nem válaszol ezekre a konkrét kérdésekre, ellenben spirituális alapvetést ad a vitához. Nem nyújt megoldást, nem tiltja meg a vitákat, hanem az Evangélium gaudium apostoli buzdítása jegyében emlékeztet a Szentlélek központi szerepére. Célja az Egyház egységének a helyreállítása. „Am mindahányszor egy helyi egyház egymaga akart kijutni belső kríziséből, pusztán saját erejére, módszereire és értelmére hagyatkozva, csak a problémáit sokszorozta meg” – írja a pápa német nyelvű levele.

Elismerőleg szól a pápa a német Egyhárról, felelősségérzetéről és nagylelkűségéről. A német egyház a kinyújtott kéz egyháza. Ferenc pápa a német katolikus egyház ökumenikus útját is dicséri. Ugyanakkor kritikus hangon szól a negatív jelenségekről is, mint például a hit megfoghatósága személyes és közösségi, szociális és kulturális szinten. E sokrétű hanyatlás olyan mély, hogy nincs rá gyors megoldás.

A levél vissza-visszatér a hit, az evangelizálás és a Szentlélek központi szerepére. Ezek felépítik Isten népét, anélkül, hogy közvetlen eredményeket keresnének. A pápa óva int a hamis reformoktól. A megkezdett úthoz bátorság kell, és szembe kell nézni a menet közben jelentkező kísértésekkel.

Ferenc pápa óva int attól a kísértéstől, mely újra akarja szervezni a dolgokat és egy bizonyos csoport logikája szerint szeretné azt újjáépíteni. „Egy szervezett egyházi valóság nem old meg semmit”, mert szüksége van egy falat evangéliumra és annak frissességére. Az evangelizáció a legfontosabb szempont, még akkor is, ha az együtt jár elmentmondásokkal és zűrzavarral.

A német katolikus keresztények találkoznak a peremre szorultakkal, a gyengékkel, éppen a leselejtezés kultúrájában, ahol gyakran hangzik el idegenyülülő beszéd. Ezzel szemben szükség van az igazi egyházas érzésre. Járjunk együtt az úton, mint az apostolok, hallgassunk a Szentlélek vezetésére. – zárja a német katolikusoknak írt levelét Ferenc pápa.

(Vatikáni Rádió)

Kalkuttai Szent Teréz
Ünnep: szeptember 5.

Az albán nemzetiségű Teréz anya 1910. augusztus 27-én született Agnes Gonxha Bojaxhiu néven Üszküb városában (ma Szkopje). Kilencéves volt, amikor édesapja meghalt.

Tagja lett a Mária-kongregációnak. Ebben az időben a jugoszláv jezsuiták működést vállaltak a kalkuttai főegyház-megyében. Az első csoport 1925. december 30-án érkezett Kalkuttába. Egyiküket Kuersongba küldték, ahonnan lelkes leveleket írt a bengáliai missziós lehetőségekről. A kongregáció tagjainak rendszeresen felolvasták ezeket a leveleket. A fiatal Agnes egyike volt azoknak, akik önként jelentkeztek a bengáliai misszióba. Kapcsolatba került ezért a kalkuttai főegyház-megyében is szolgálatot végző irországi Loreto-nővérekkel.

1928-ban, áldozócsüdtörtökön határozta el, hogy szerzetesként Istennek szenteli életét. Felvételét kérte az angol-kisasszonyok irországi anyaházába. Hamarosan Indiába küldték, hogy megkezdje noviciátusát Dardzsilingben. Itt tett szerzetesi fogadalmat 1931. május 25-én. A Teréz nevet az 1925-ben szentté avatott Lisieux-i Kis Szent Teréz iránt érzett tiszteletből választotta.

1946. szeptember 10-én vonattal indult Dardzsilingbe, lelkigyakorlatra. A zsúfolt vonaton a kasztrendszer teljes, tragikus valójában mutatkozott meg előtte, hirtelen úgy érezte, nincs joga ahhoz a kényelemhez és békességhez, amit megkap a kolostorban.

Engedélyt kért előjáróitól, hogy egyedül élhessen a zárdán kívül, és a kalkuttai nyomoroggyedben dolgozhasson. Kérését Róma elé terjesztették, és XII. Piusz pápa egyévi időtartamra jóváhagyta azt. 1948 augusztusában Teréz anya levette a Loreto-nővérek ruháját és fehér szárba öltözött, kék szegéllyel, a vállán keresztel. 1950 októberében jóváhagyták az új szerzetestársulatot, a Szeretet Misszionáriusait.

Tevékenységeért Teréz anya több más díj és kitüntetés mellett 1979-ben megkapta a Nobel-békedíjat is. 1997. szeptember 5-én halt meg. II. János Pál pápa avatta boldoggá 2003. október 19-én, a szentek sorába pedig Ferenc pápa iktatta 2016. szeptember 4-én.

(Katolikus.hu)

SZÜLETÉSNAPI VIRÁGCSOKOR

Írta: György Attila

Érdeemes felfigyelnünk arra, hogy a nők különös rokonszenvvel fogadják virágos ajándékainkat. Sokszor többre becsülnék néhány szál rózsát vagy szegfűt értékesebb és hasznosabb ajándékoknál. Vajon miért? Mert több érzékük van a széphez, és valahogy ők is úgy vannak, mint a méhek: a virágok kelyhéből isszák legszívesebben a szeretet mézét. Milyen esztelenül áll a virág a legtöbb férfi kezében! Bezzeg a nők karján otthon érzik magukat. Ennek ellenére vagy éppen ezért közös édesanyánk, Mária születésnapján kössünk csokrot szeretetünk virágaiból, és ezzel köszöntsük égi dicsőségében!

Vajon miért kedveskedünk virággal édesanyánk és gyermekeink édesanyjának születésnapján? Miért köszöntjük őket minden esztendőben az élő virágok szíromnyelvével? A válasz kézenfekvő: az érző, gondolkodó ember mindig tisztelettel áll az élet forrása előtt, amelyben a szeretet arca tükröződik. Máriát nem hiába nevezzük „életnek”, Jézustól kapott életünk édesanyjának. Ez mai ünnepünk legfőbb indítéka.

A korán elhunyt angol költő, Dylan Thomas édesanyja fia halála után így írta alá minden levelét: Dylan édesanyja. A jó asszony ezzel ismerte el: az ő legnagyobb dicsősége a tehetséges fiának ajándékozott élet. Valahogy így vagyunk Máriával is. Isten az ő közreműködésével ajándékozta nekünk Jézust, és ez a szándéka azóta sem változott. Megértette ezt a Szentlélek vezette Egyház, és ezért a keresztény népek kezdet óta nagy tisztelettel fordulnak Jézus édesanyja, Mária felé. Isten üdvözítő akarásával ellentétes lenne az a törekvés, amely leépítené a Szűzanya iránti tiszteletünket. Magyar népünk megtérése óta ápolta, őrizte az Istenanya iránti gyöngéd szeretetet. Nagyboldogasszonykor földi születésnapját ünnepeljük. Így csatlakozunk azokhoz a nemzedékekhez, amelyek Mária jóvendőlése szerint az ő boldogságát hivattak hirdetni.

Hogy miért nevezzük Máriát Boldogasszonynak, azt nem kell különösképpen fejtegetnem. Vajon mikor és miért boldog egy kisgyermek? Mert őszinte bizalommal édesanyjára bízta magát. Nála keres oltalmat és szeretetet. Vajon miért boldogok az ifjú házások? Mert egymás szeretetére bízzák életüket. Vajon miért és mikor boldogok a keresztények? Ha Istenre, ha Máriára bízzák életüket. Mária örök példaképe ennek az Istenre hagyatkozó lelkiületnek. Ő nemcsak egyszer mondta: legyen nekem a te igéd szerint, hanem egész élete ennek teljesítésében bontakozott ki. Ez az önátadás tette boldoggá és ezzel együtt örök fiatalá. „Minden odaadás nagy, lelki Verjüngungskur (fiatalító kúra), amit nem kell megismételni, mert egy örökkévalóságra szól. Mert nincs nagyobb kegyelem, mint lélekre lelni, akinek Istenben átadhatjuk magunkat, s aki bennünket egészen elfogad; akiről elmondhatjuk, hogy neki születünk, érte lettünk; akivel érezzük, hogy hozzá tartozásunk egész létünknek értelmet ad.” (Prohászka Ottokár)

Kisboldogasszony ünnepén, amikor szeretetünk virágcsokrát Mária felé nyújtjuk, rejtjük a virágok közé szívünket is! Adjuk át magunkat Máriának és az ő keze által Szent Fiának! Így és ezáltal leszünk boldog Anyánknak boldog gyermekei. □

„A MISSZIÓ A CSALÁDBAN KEZDŐDIK”

Cserháti Ferenc püspök lelkipásztori látogatása Észak-Amerikában

Cserháti Ferenc, a külföldi magyar lelkipásztori szolgálat ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök június 8-án, szombaton kezdte meg lelkipásztori útját Észak-Amerikában.

Pünkösdvasárnap délelőtt a püspök kiszolgáltatta a bérmálás szentségét a torontói Árpád-házi Szent Erzsébet magyar templomban. Pünkösdhétfőn felkereste Miklósházy Attila püspök sírját, aki az elmúlt év végén hunyt el. Ezt követően pedig találkozott a hamiltoni magyar hívekkel, akikkel megbeszélést folytatott a Szent István Plébánia ügyében.

Cserháti Ferenc június 10. és 12. között részt vett a Kanadai Magyar Papi Egység (KMPE) konferenciáján az Ontario állambeli Ancasterben. Ismét a lelkigyakorlatos központ adott helyet a rendezvénynek, amelyet 12. alkalommal szervezett meg Kiss G. Barnabás ferences, a KMPE elnöke.

A bemutatkozások és lelkipásztori beszámolók érdekessége volt, hogy nemcsak Kanadából és az USA-ból voltak jelen lelkipásztorok, hanem Ausztráliából és Tajvanból is. Hárman először vettek részt a KMPE

gyűlésén. Azok, akik nem tudtak részt venni a konferencián, írásos beszámolót küldtek.

Június 11-én, Szent Barnabás apostol ünnepén koncelebrált szentmisén emlékeztek meg az elmúlt esztendőben elhunyt magyar lelkipásztorokról. A homíliában Kiss G. Barnabás így elmélkedett: Barnabás apostol – már a nevében is – példát ad nekünk arra, hogy mi lehet a mi küldetésünk.

(Folytatás a 3. oldalon)

Artur Serratelli és Cserháti Ferenc püspök

ÚJRA ITT AZ ŐSZ

Életünk az évszakok változásaival is folyamatosan halad előre. A térben és az időben élő ember számol a múlttal, de bizalommal tekint a jövőre. Így köszöntött be most, egy hosszú és forró nyár után a harmadik évszak, mely most új kihívásokkal áll előttünk. Az embert mindig a feladatai határozzák meg. Az életkorokra jellemzően más és más kötelezettségei vannak az embereknek. Egy gyereket a tanulás, a fiatal az út- és hivatáskerés, a felnőttet a döntés, a munka és az alkotás, az idős embert az összegzés és a végső útra való készülődés foglalkoztatja.

Az ősz bármennyire is az elmúlást hordozza a természet látható átalakulásával, csak egy a többi évszak között. A levelek hullása, a hőmérséklet változása, a munka új lendületének a megtalálása jellemzi a most kezdődő három hónapos egységet. A külső körülmények egészen biztosan hatással vannak ránk, de az ember mégis többre hivatott, minthogy pusztán egy nagy „möküskerékben” forogjon egy tőle függetlenül meghatározott rendben. A maga törekvésével az emberi lény célt és értelmet keres életének minden szakaszában.

A teremtő Isten a maga bölcsességében és teremtőmánya iránti jóságában elültette személyiségünk mélyén az istenképiséget, mely ott van minden emberben, legyenek bármilyenek a körülményei és a lehetőségei. A Mindenható nem csak „bedobott” minket a világ-egyetembe, hanem egy általa elgondolt tervvel ajándékozott meg. Az emberi élet nagy feladata pedig éppen az, hogy megtalálja és felismerje ebben Isten velünk kapcsolatos titokzatos szándékát.

A „szakaszolt” időegységek – mint amilyenek az évszakok – során az ősz hagyományosan az „építkezések” ideje.

Nemcsak a környezetnek, hanem benne az embernek is alakulnia kell és reménységgel kell tekintenie a jövő felé. Míg azonban az év az előre megszabott útján jár, a „röghöz kötött” léthelyzetből fel kell emelkednünk Isten gyermekeinek a szabadságára. Egy adott lelki program ez, mely kiemel és mégis visszahelyez minket a természeti adottságokba.

Az idő az egyik legnagyobb ajándék, melyben kibontakozhat az ember élete. Sajnos a mai összetett világ szinte tálcán kínálja, hogy leragadjunk a pillanatnál, és a szórakozásban, az idő-mulatózásban elveszítjük érzékünket az élet felelősségével szemben. „Használatok fel az időt” – figyelmezteti az efezusi híveket Szent Pál apostol (Ef 5,16), mert az elveszített lehetőségek életünk megújítására már nem jönnek vissza. Az éberség és jézusi szóval a virrasztás a helyes emberi magatartás, mely figyel az „idők jeleire.” (Lk 12,56)

Szeptembertől a pihenés és a feltöltődés után – amit Jézus is tanácsolt tanítványainak – folytatódik a külső és belső építkezés. Az Egyháznak és benne minden tagjának, a kegyelemmel együttműködve kell a saját és mások javát szolgál-

nia. Az idővel ugyanis egyszer majd el kell számolnunk. A kapott talentumokat kamatoztatnunk kell és be kell mutatnunk az adományozó Istennek.

A mennyei Atya mindenben segíti övét és megadja azokat a kegyelmi forrásokat, melyek segítségével még egy borús őszi napon sem lankadunk, hanem az ajándékba kapott időt tölthetjük meg tartalommal, legyőzve a megszokást vagy a lustaságot. Mindenből kihozhatunk valamit újat, ha ráhagyatkozunk a gondviselésre. A lehulló falevelek sem csak az elmúlást jelentik, hanem a búslakodáson túllépve a jelen pillanat a jó cselekedetre szólíthat fel, ha van szemünk és szívünk észrevenni a körülöttünk élők szükségéit.

Szent Jakab figyelmeztet minket, hogy fogadjunk mindent „tanulékony lélekkel.” (Jak 1,21) Ha ez az adottság meg van bennünk, bátran nézhetünk az előttünk álló feladatok elé, mert ezekben Isten akaratát fedezhetjük fel. Munka, erőfeszítés és áldozat nélkül nemcsak a sportban, de a lelki és személyes életünkben sincs előrelépés. Az új évszak új feladatokat jelent, melyeket a hívó ember Istentől származó megbízásaként fogad. Az ősz szépségeiben a Teremtő mosolyát felismerő lelkiütellet töltjük meg tartalommal a most kezdődő iskolai és munkaévadot, hogy bízva a Szentlélek Úristen megvilágosításában, örömmel tegyünk eleget emberi és keresztényi kötelességeinknek.

Kránitz Mihály

IMASZÁNDÉK

Szeptemberre

Az óceánok védelméért: Imádkozunk, hogy a politikusok, tudósok és közgazdászok együtt munkálkodjanak a világ tengereinek és óceánjainak megmentéséért.

Néhány ország, ahol tilos minden olyan emberi beavatkozás, amely megváltoztathatná vagy módosítaná bizonyos szárazföldi és óceáni területek eredeti összetételét, haladást ért el azok hatékony megőrzésében. A biológiai sokféleség megőrzése terén a szakértők hangsúlyozzák, hogy különös figyelmet kell fordítani azokra a területekre, amelyek a fajok sokféleségében, az őshonos, ritka vagy kevésbé hatékony védelmet élvező fajokban a legzavarlagabbak. Vanak helyek, amelyek különös odafigyelést igényelnek, mert hatalmas jelentőségük van a globális ökoszisztéma szempontjából, illetve amelyek nagy vízkészlettel rendelkeznek és ez által más életformák fennmaradását biztosítják. (37.)

Az óceánok a bolygó vizeinek legnagyobb részét foglalják magukban, és létük különböző okokból fenyegetett. A világ népességének nagy részét tápláló életet a folyókban, tavakban, tengerekben és óceánokban erősen befolyásolja a halászati erőforrások ellenőrizetlen kikapcsolása, ami egyes fajok egyedszámának drasztikus csökkenését eredményezi. Még mindig olyan szelektív halászati módszerekkel dolgoznak, amelyek elpusztítják a kifogott fajok nagy részét. Különösen veszélyeztetettek az olyan tengeri élőlények, mint a planktonok bizonyos formái, amelyek a tengeri táplálékláncok fontos elemét jelentik, és amelyektől az emberi táplálkozásra használt fajok is függenek. (40.)

Ha lemerülünk a trópusi és szubtrópusi tengerekbe, korallzátonyokkal találkozunk, amelyek a szárazföld nagy erdőinek felelnek meg, mert megközelítőleg egymillió fajnak, köztük halaknak, rákoknak, puhatestűeknek, szivacsoknak, algáknak stb. adnak otthont. A világ sok korallzátonya mára már elszegényedett vagy folyamatos pusztulás állapotában van. (...) Ez a jelenség főként a tengert érintő szennyezésnek tulajdonítható, ami az erdőirtás, a mezőgazdasági monokultúrák, az ipari károsanyag-kibocsátás és a pusztító – különösen a csiánt és dinamitot használó – halászati módszerek eredménye. Súlyosítja mindent az óceánok hőmérsékletének emelkedése. Bármely beavatkozás a természetbe szabad szemmel nem látható következményekkel járhat, és az erőforrás-kikapcsolás bizonyos formáinak olyan pusztulás az ára, amely végül az óceánok mélyét is eléri. (41.)

Sokkal több pénzt kell kutatásra költenünk, hogy jobban megértsük az ökoszisztémák működését. (...) A teremtőmánya ugyanis mind kapcsolatban állnak egymással, mindegyiket szeretettel és csodálattal meg kell becsülni, és mindnyájunknak, teremtett lényeknek, szükségünk van egymásra. Minden vidék felelősséggel tartozik e család gondozásáért; ennek érdekében gondos leltárt kellene készítenie az egyes élőhelyek fajairól, hogy megőrző programokat dolgozzon ki, különös gondval kísérve a veszélyeztetett fajokat. (42.)

Bár létrejöttek különböző nemzetközi és regionális egyezmények, a szabályozási, ellenőrzési és szankcionálási mechanizmusok összehangolatlansága és hiánya végül minden erőfeszítést aláás. A tengeri hulladék növekvő problémája és a tengeri területek nemzeti határokat átlépő védelme továbbra is különleges kihívást jelent. (175.)

(Ferenc pápa 2015. május 24-én kiadott Laudato si' enciklikájából)

Nemeshegyi Péter SJ

ÚJ VESZPRÉMI ÉRSEK, ÚJ VÁCI PÜSPÖK

Ferenc pápa július 12-én Udvardy György pécsi megyéspüspököt a Veszprémi Főegyházmegye érsekévé, Marton Zsoltot, a Központi Papnevelő Intézet rektorát váci megyéspüspökké nevezte ki.

Udvardy György 1960. május 14-én született Balassagyarmaton. 1985. június 15-én szentelték pappá Esztergomban az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye szolgálatára. 2004. február 21-én, Esztergomban szentelték püspökké. Tanulmányok: 1980–1985 Esztergomi Hittudományi Főiskola; 1990–1993 Pápai Magyar Intézet ösztöndíj, Pápai Szalézi Egyetem, licenciátus; 1997 Pázmány Péter Katolikus Egyetem, doktoriátus. Szolgálati helyek: 1985–1988 káplán Érsekvadkertben; 1988–1990 plébános Csitáron; 1993–2003 hitoktatási felügyelő az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében; 1997–2004 tanár a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kar Levelező Tagozatán; 1998–2004 püspöki helynök a társadalmi-oktatási-kulturális szakterületen; 2000–2011 tanár az Esztergomi Hittudományi Főiskolán; 2003–2004 plébános Budapest-Erzsébetvárosban; 2003–2011 érseki általános helynök és vagyonekezelő; 2004–elnök az Országos Hitoktatási Bizottságban. Kinevezések: 1999 pápai káplán címet kap. 2004. január 24. marazanae-i c. püspökké és esztergom-budapesti segédpüspökké nevezte ki Szent II. János Pál pápa. 2011. április 9. pécsi megyéspüspöki kinevezés; 2011. április 25. pécsi megyéspüspöki beiktatás; 2015– a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke. Elismerés: a Magyar Érdemrend középkeresztje (2016). Jelmondata: JESUS CHRISTUS EST DOMINUS – Jézus Krisztus az Úr.

Udvardy György kinevezett veszprémi érsek a Pécsi Egyházmegyének küldött videóüzenetében így fogalmazott: „Készséges akarattal fogadom ezt a döntést, hiszen Szentatyánk mint Jézus Krisztus helytartója, földi képviselője, egészen bizonyos, hogy döntésében a Jóisten akaratát közli felénk. Készséges és örömteli akaratral jöttem 2011 tavaszán a Pécsi Egyházmegyébe, hogy szolgáljak, és nagyon hálás vagyok, hogy az

egyházmegyének ilyen meghatározó időszakában megyéspüspökként szolgálhattam a paptestvéreket, diakónus testvéreket, katolikus oktatási intézményeket, híveinket. Most hála van a szívenben, köszönetet mondok ezért az együttműködésért, és köszönetet mondok az eltelt időszak isteni ajándékaiért. Hiszen ajándékként tekintek az egyházmegyei hivatal munkatársaira, a közvetlen munkatársaimra, hálával tekintek az egyházmegye papjaira, diakónusaira, katekétá testvérekre. Nagy hálával gon-

Udvardy György

Marton Zsolt

dolok azokra az együtt töltött időkre, képzésekre, amikor a katolikus oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival volt módunk együtt formálódni a krisztusi nevelés útján. (...) Készséges akarattal fogadom Ferenc pápának a bizalmat sugárzó döntését a veszprémi érseki székben való szolgálatra. A püspök Jézus Krisztustól nemcsak feladatára kap meghívást, hanem arra, hogy teljesen azonosuljon vele, bevonja őt az atyjával való kapcsolatába és mint engedelmes fiú szeretne példa lenni és jelen lenni a hívek életében. A püspöktől ezt kívánja az Egyház. Ezzel a fiú kiüresítő engedelmességgel vállalom a következő szolgálati helyet, abban bízva, és ebben bizonyos vagyok, hogy az Úristen ajándékot akar készíteni a főegyházmegye számára. (...) Előre köszönetet mondok

azoknak a munkatársaknak, akik az új szolgálatban segíteni fognak. Kérem, hogy kölcsönösen imádkozzunk mind a Pécsi Egyházmegyeért, hogy a Szent- atya gondoskodjék melőbb saját pásztorról, és imádkozzunk azért is, hogy magam is jól, Istennek tetszően tudjam betölteni szolgálatomat.”

*

Marton Zsolt 1966. március 26-án született Budapesten. Általános iskola után, középiskolai tanulmányokra a kecskeméti Piarista Gimnáziumba került. 1988-ban tanítói diplomát szerzett a Zsámbéki Tanítóképző Főiskolán. Teológiai tanulmányait 1992-ben kezdte Veszprémben, majd a váci püspök Győrbe küldte. Ezután Budapestre került, a Központi Papnevelő Intézetbe. 1998-ban szerzett teológus diplomát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán. 1998. június 20-án szentelték pap-pá Vácot a Váci Egyházmegye szolgálatára.

Szolgálati helyei: 1998–1999: püspöki titkár és bírósági jegyző; 1999–2000: káplán Nagykáttán; 2000–2003: Dány plébániai kormányzója; 2002–2003: Váci Hittudományi Főiskola Levelező tagozatának tanára; 2003–2008: a Központi Papnevelő Intézet prefektusa; 2008–2015: Felső- és Alsógöd plébánosa, valamint váci kerületi esperes; 2015–2019: a Központi Papnevelő Intézet rektora.

A Központi Papnevelő Intézet prefektusaként az előjáró legfontosabb feladatairól így fogalmazott: „A szeminárium sajátos hely, olyan, mint egy kohó, ahol alakulnak, formálódnak az ercek. Ez egyszerre csodálatos, fénylő valóság, de izgasztó is. Sőt meg is égetheti magát a kohász, ha hibázik. Az előjárónak időnként nehéz döntésekben kell részt vennie egy-egy kispap vagy az egész közösség érdekében. Ha azonban figyelemmel és szeretettel teszi a dolgát, megtapasztalja annak az örömét is, hogy a „szent kohóból” tiszta, nemes „fémek” kerülnek ki.”

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkársága

„A MISSZIÓ A CSALÁDBAN KEZDŐDIK”

(Folytatás az 1. oldalról)

Eredetileg József volt a neve, a Barnabás nevet azért kaphatta, mert Krisztus méltó tanítványaként meg tudta vigasztalni testvéreit. A Barnabás név jelentése ugyanis: „a vigasztalás fia”. Ehhez azonban a különféle megpróbáltatások elszívása árán előbb neki kellett meg tapasztalnia, hogy minden vigasztalás forrása maga az Isten.

Barnabás példája azt mutatja, hogy Isten néha ismeretlen utakra hív minket is. Amikor szomorúságra okot adó eseményekben, avagy megpróbáltatásokban van részünk, akkor is hálásaknak kell lennünk Isten szeretetéért, mert azért engedi meg ezeket az Isten, hogy saját tapasztalataink alapján másokon segíteni tudjunk. Gondoljunk arra, amit Barnabás társa, Pál írt (2Kor 1,3–5): „Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és a minden vigasztalás Istene! Ő megvigasztal minket minden szomorúságunkban, hogy mi is megvizsgálhassuk azokat, akik szomorúak, azt a vigasztalást nyújtva nekik, amelyet ő nyújt nekünk. Amilyen bőven kijut nekünk Krisztus szenvedéséből, olyan bőven lesz részünk Krisztus révén a vigasztalásban is.”

Ahogy Krisztus magára vállalta betegségeinket és nyomorúságainkat, úgy kell nekünk is, Istenben bízva, példát adunk az Isten iránti bizalomra. Ezért is engedheti meg Isten számunkra a megpróbáltatásokat. Kérjünk mindehhez Istentől hitet, erőt és szeretetet, hogy küldetésünket teljesíteni tudjuk! Legyünk mi is, mint Szent Barnabás apostol, a vigasztalás fia! – biztatott az Amerikában szolgáló ferences atya.

Június 12-én a lelkipásztori beszámoló után Laczkó Mihály tartott előadást, aki az ausztráliai Melbourne-ből érkezett. A múltba visszatekintve vázolta a jelent és a helyi adottságokat, valamint azokat a kihívásokat ismertette, amelyek a jövőbe mutatnak.

A konferenciára Laky-Takács Péter torontói konzul is meghívást kapott, hogy találkozhasson Cserháti Ferenc püspökkel és a magyar lelkipásztorokkal. A megbeszélés témái a következők voltak: a Körösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak munkája, amivel sok helyen segíteni tudják a lelkipásztorok szolgálatát; a keresztény nevelés fontossága a külföldi cserkészben és iskolákban; magyar ünnepek és ünnepségek szervezése külföldön; kapcsolatok a különféle magyar szervezetekkel.

E napon Douglas Crosby hamiltoni megyéspüspökkel is találkozott Cserháti Ferenc. A megbeszélés a Szent István magyar plébánia jelenlegi helyzetéről és jövőjéről szólt. Mindketten kiemelték a magyar lelkipásztori szolgálat fontosságát, megerősítve annak folytonosságát.

Ezután Cserháti püspök beszámolója következett. Áttekintette a világon szétszórt magyarság lelkipásztori helyeit és fontos eseményeit, és mindezek tükrében vázolta a jövő terveit. A diaszpóra-magyarság hitéletének jelene mellett a jövőről is szó volt, amihez a résztvevők is hozzászóltak.

Licskó Szabolcs montreali magyar plébános *Készülődés az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra, Budapest szeptember 13–20.* címmel tartott előadást. A lelkipásztor ismertette az eucharisztikus kongresszusok célját, múltját, különös tekintettel az 1938-ban szintén Budapesten, a 2000-ben Rómában, a 2004-ben a mexikói Guadalajarában, valamint a 2008-ban a kanadai Québecben ünnepelt Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra.

A konferenciát a Legméltóságosabb Oltárszentéség votívmisszéje zárta, amelynek keretében Cserháti Ferenc püspök elmélkedett az Eucharisziáról. „Tekin-

tettel a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeire és Jézus eucharisztikus beszédének a mai evangéliumban elhangzó részletére, idei magyar papi találkozóink közös szentmiséjén az Élet Kenyerére, papi szolgálatunk, életünk és lelkiességünk forrására szeretném irányítani figyelmünket” – hangsúlyozta a segédpüspök.

„Aki hozzám jön, nem éhezik többé” (Jn 6, 35). Nekünk, papoknak talán nem kell különösebben bizonygatni, hogy az Élet Kenyere, az Eucharisztia olyan erőforrás, amely képes csillapítani, sőt kielégíteni lelki életünk szeretet és igazságosság utáni vágyait. Nem kell különösebben bizonygatni, hogy Jézusnál feleletet találunk életünk nagy kérdéseire, emberi tépelődéseinkre, a teljes kibontakozásra, hiszen maga szavaltotta: „Aki hozzám jön, többé nem éheznek, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha” (Jn 6, 35).

Cserháti Ferenc Szent II. János Pál pápát idézve kifejtette: „Az Eucharisztia nemcsak az Egyház életének központja és csúcsa, hanem papi életünk és tevékenységünk középpontja és gyökere is, hiszen a papság az Eucharisztia alapításának pillanatában és vele együtt született.” Ezért nagyon is érthető, ha túl azon, amit az Egyház és a világ számára jelent, a pap elsősorban az Eucharisziában ken-

Cserháti püspök a passai magyarok körében

reszi és találja meg életének és szolgálatának középpontját. Benne keresi és találja a lelkipásztori feladatok megoldásához szükséges lelki energiát.

Az intenzív lelki élet teszi lehetővé a pap számára, hogy egyre mélyebb közösségbe kerüljön az Úrral, és ez a lelki élet segíti, hogy át tudja adni magát Isten szeretetének; így lesz az ő tanúja minden körülmények között, nehézségekben és sötét órákban is – fogalmazta meg XVI. Benedek pápa. Ezért ajánlja minden papnak a naponkénti szentmisét akkor is, ha nincsenek jelen hívek, mert amint írja, minden szentmise végtelen értékű és páratlan lelki hatékonysággal rendelkezik; ha figyelemmel és hittel élük át, a szentmise a szó legmélyebb értelmében alakítja a papot, hasonlívá teszi Krisztushoz és megerősíti hivatásában. Ezt a megújító erőt ajánlja figyelmünkbe Ferenc pápa is: „Amikor magunkhoz vesszük Krisztust a szentáldozásban, megújítjuk szövetségünket vele és megengedjük neki, hogy mindjobban véghezvigye bennünk az átalakulást.”

Emlékezzünk szentelő püspökünkre és felszólítására, amikor papszentelésünk végén átadta nekünk az Eucharisztia kelyhét és így szólt: „Vedd a szent nép áldozati adományait az eucharisztikus áldozathoz. Fontold meg, mit teszel, kövesd, amit ünnepelsz, alakítsd lelkedet az Úr Krisztus keresztjének misztériuma szerint.” Adja Isten, úgy legyen! – zárta elmélkedését Cserháti Ferenc püspök.

A nap során szó esett a magyar pap nélküli közösségek lelkipásztori ellátásáról és azok kisegítéséről; a Magyar Diaszpóra Tanácsban való képviselői ügyéről, valamint jövőbeli tervekről.

Kiss G. Barnabás OFM,
észak-amerikai delegátus
(Fotó: Kanadai Magyar Papi Egység)

***

Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök az Egyesült Államok keleti partján élő magyar katolikusokat kereste fel legutóbbi tengerentúli útja során. Június 15-én a New Jersey állambeli Passaicba látogatott, ahol a Szent István király magyar plébánia közössége fogadta. Balogh László helyi plébániai kormányzó számolt be az eseményről.

Miután Cserháti Ferenc a passai Third Ward Parkban, a magyar szabadságharcosok emlékművénél leróta tiszteletét a hősök előtt, június 15-én, szombaton Juhász Imre New Brunswick-i magyar lelkész meghívására az ottani Szent László-egyházközségbe érkezett. A püspök a plébánia közösségi termében találkozott a hívekkel. A beszélgetés főleg az ifjúságpasztoráció kihívásairól, az ifjúság megszólításáról, a magyar katolikus közösségbe való meghívásáról, a hit továbbadásáról szólt, de sok más aktuális téma is felmerült. A kérdésekre válaszolva a püspök hangsúlyozta az egyházközség missziós küldetését, a missziós lelkület fontosságát és azt, hogy ez a misszió a családban kezdődik.

Cserháti Ferenc vasárnap ünnepi szentmisét mutatott be a passai Szent István-templomban. A 116 éves épületet megtöltötte a hívők közössége, közülük sokan legalább egy órát utaznak, hogy részt vehessenek a vasárnapi magyar szertartáson. A passai közösség tagjain kívül a szomszédos New Brunswickból, New Yorkból, valamint Pennsylvaniából érkeztek a misére, illetve a garfieldi cserkészek és a Szent László Lovagrend tagjai is eljöttek.

A szentmise nemcsak azért volt különleges, mert főpapi mise volt, hanem azért is, mert Cséte Iván, a New York-i magyarok lelkésze mellett Cserháti Ferencel koncelebrált Artur SerrateLLi patersoni püspök, aki az egyházközség megyéspüspöke is. A szertartás elején Balogh László, a passai egyházközség nemrégiben kinevezett plébánosa köszöntötte a két püspököt.

A külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök szentbeszédében az egyházi ünnep kapcsán a Szentháromság tükéről elmélkedett. A Szentháromság egy Isten személyein keresztül igyekezett megmutatni a hittitkot, amit nem tudunk kellőképpen felfogni a maga valóságában. Rámutatott: Az isteni személyek fo-

A magyar papi konferencia résztvevői

galma segít megsejteni Isten életének titkát. Azt, hogy Isten mindig értünk van: szeret minket, és szíve értünk dobog. A Szentháromság egy Isten annyira Szent és Egy, hogy ez az öregség, őserő vonz bennünket, hasonlóképpen az ismert fekete lyukhoz a planetáris világból, csak itt nem a gravitáció, hanem Isten szeretete a vonzerő, amely nem kényszerít: elfogadhatjuk, vagy elutasíthatjuk. Ha az ember elfogadja ezt a vonzást, akkor Isten Lelkétől megkapja az ő ajándékait. „Minden botrány, híresztelés, propaganda, rágalom és támadás ellenére az Egyházban ma is él tovább és tevékenykedik az újjászületés, a jótanács, és az erősség lelke, Krisztus Lelke, a Vigasztaló Szentlélek, a bölcs eligazító, az igazi tudás, értelem, és nem utolsósorban a helyes önismeret és magatartás, az istenfélelem és jámborság Lelke” – fogalmazott a külföldi magyarok püspöke.

A szentmise végén arra kérte a jelenlévőket, hogy támogassák, segítsék plébánosuk közösségépítő és lelkipásztori munkáját. Az otthoni paphiány miatt nehéz lelkipásztort találni erre a szép, de nehéz feladatra. Arra biztatta őket, tegyenek meg mindent azért, hogy még évek múlva is sok utóda látogathassa meg a passai magyar katolikus közösséget.

A szentmise után a plébános ünnepi fogadásra hívott mindenkit az egyházközség Mindszenty Dísztermébe, ahol a Szent István Egyházközség Lant és Toll Hagyományörző Csoportjának énekes előadása után a Schachinger család táncbemutatója következett.

Az ünnepi fogadást követően Cserháti Ferenc megbeszélést folytatott Lendvai-Lintner Imrével, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség elnökével, Kerekes Judittal, az Amerikai Magyar Iskolák Találkozójának elnökével, valamint a New York-i magyar katolikus közösség több tagjával.

Cserháti Ferenc püspök június 17-én este indult haza, és másnap érkezett Budapestre.

Szent István Magyar Egyházközség,
Passaic

ÜNNEPELT A BAJOR-MAGYAR FÓRUM

A nyár közepén a müncheni magyar főkonzulátus kertjében ünnepelte alapításának 25. évfordulóját a Bajor-Magyar Fórum. A képen Elisabeth Schosser, a Fórum egyik alapítója és jelenlegi elnöke, valamint Tordai Lejkó Gábor magyar főkonzul látható, amint virágcsokorral fejezi ki elismerését Schosser asszonynak a két ország közti kapcsolat elmélyítéséért kifejtett fáradhatatlan munkásságáért. A virágcsokor átadására Szent István és Boldog Gizella nemrég felavatott életnagyságú szobra mellett került sor, több mint száz meghívott vendég jelenlétében. A Bajor-Magyar Fórum tagjai között van számos olyan bajor cég és vállalat vezetője is, amely a rendszerváltás óta telephelyet létesített Magyarországon. Mint az évfordulón mondott beszédében Elisabeth Schosser fogalmazott, a Fórumot a keresztény erkölcs szellemében alapították és így a tagság-

tól származó adományokból a felebaráti szeretet alapján sok magyarországi rászoruló is anyagi támogatásban részesítettek, továbbá lehetővé tették diplomás fiatalok részére – nyári ösztöndíjak révén – a német nyelvtudás elmélyítését Münchenben.

Vincze András

Elisabeth Schosseret köszöntötték
(Fotó: Engel)

Gyerekeknek

MILYEN SZERENCSESEK VAGYUNK!

Ismét becsöngettek, elkezdődött az újabb tanév. Lehet, hogy most kicsit rosszkedvű vagy emiatt, hiszen biztosan örülnél, ha néhány héttel tovább tartott volna a nyári vakáció. Nekünk, akik a világnak ezen a „szerencsésebb” felén élünk, valószínűleg nagyjából hasonlóan teltek az elmúlt hónapok: sokat pihentünk, nyaraltunk a tengerparton, finomakat ettünk-ittunk a szállodában, esetleg iskolai vagy hittanos táborban töltöttünk el egy-egy vidám hetet. Most pedig, szeptember elején, újra megnyitották az iskolák kapui, ahol mindennap jó körülmények között tanulhatunk, sportolhatunk, tanítás után pedig hazamehetünk szép otthonunkba. Ugye, milyen szerencsések vagyunk? Pedig ez nincs mindenhol így...

Ha reggel szomorkodnál, hogy indulni kell az iskolába, gondoldj arra, hogy vannak olyan gyerekek, akiknek nincs honnan elindulni iskolába – mert nincs otthonuk. Vagy nincs hová elindulni reggelente – mert nincs iskola. Este nem várja őket finom, meleg étellel az édesanyjuk – mert nincs miből főzni. Van egy nagyváros a távoli Indiában, ahol sok-sok ilyen gyermek, ilyen család éli a mindennapjait. Sokuknak nincs otthona, ruhája, élelme; betegek, nincstelnek.

Mit nem adnának érte, ha „csak” annyi lenne a gondjuk, hogy reggelente el kell indulni az iskolába. Számunkra talán az egyetlen reményt, segítséget azok a szerzetes nővérek jelentik, akik a saját kényelmüket, egészségüket is kockáztatva járnak a város, Kalkutta utcáit, és igyekeznek életeket menteni.

Ezeknek a nővéreknek a többsége „névtelen szent”, rendjük alapítóját viszont világszerte ismerik és szeretik. Sőt, három éve már Egyházunk szentjei között tiszteljük. Ő Kalkuttai Szent Teréz, vagy ahogy mindenki ismeri, Teréz anya, akinek emléknapja ebben a hónapban, szeptember 5-én van. Tevékenységét világszerte elismerik, megkapta a Nobel-békedíjat is. A díj átadásakor mindig fényűző fogadást tartanak, Teréz anya kérésére azonban az ünnepségre szánt pénzt a rászorulóknak segítésére fordították. Teréz anya visszautasította, hogy a díjátadó utáni záró bankett drága ételeiből fogyasszon: „Nem tudnék venni belőle, és nyugodt lelkiismerettel megenni, amikor testvéreim közül annyian halnak éhen. Nekem egy darabka kenyér és egy pohár víz elegendő.”

Ugye, nem is olyan nagy gond, ha reggel el kell indulni az iskolába?

Kovács Péter

LINZ AZ ELSŐK KÖZÖTT SEGÍTETT

Osztrákok is támogatták az atyhai templom újjáépítését

Ez év július 20-án örömteli eseménynek lehettek tanúi az atyhai és a Gyulaférvári Főegyházmege, illetve a Kárpát-medence legkülönbözőbb tájairól összesereglett vendéghívek: széles összefogás és szűk háromévnnyi megfeszített munka eredményeként Jakubinyi György érsek felszentelte a tűzpusztítás után újjáépített római katolikus templomot. Mindazok között, akiknek a segítségével az újjáépítés megvalósulhatott, kijár a köszönet a Linzi Egyházmegyének is, amely húszezer eurónyi gyorssegéllyel sietett az atyhaiak segítségére, rögtön a tragikus villámcsapás bekövetkezése utáni napokban.

Mint ismert, 2016. szeptember 18-án este villám csapott a Hargita megyei Atyha katolikus templomába; a közel kétszázéves (1797 és 1799 között) épült és 1867-ben egyszer már leégett istenháza másodszor is a tűz martalékává vált, minden berendezésével együtt. A templom tetőzete, a szentély, az orgona és a padok szénné égtek, a harangok megolvadtak, az épületből csak a romos falak maradtak meg. A templom értékei közül csupán a szentségtartót és néhány miseruhát tudtak kimenteni. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a villám nem a toronyba, hanem a szentély fölött csapott az épületbe, így a tragédia emberáldozatot nem követelt. A torony alatt ugyanis, mint minden itéletű idején, a harangozó éppen húzta a harangokat...

A ditrói születésű volt gyulaférvári teológiai tanár, vicerektor és Caritas igazgató, Vencser László, jelenleg az ausztriai idegen nyelvű pasztoráció országos igazgatója, a Linzi Egyházmegye Osthilfe Segélyalapjának kuratóriumi tagja nem sokat tűnődött azon, hogy mitévő legyen: mielőtt értesült a történetről, nyomban kapcsolatba lépett Adorján Imre atyhai plébánossal, a Gyulaférvári Főegyházmege Gazdasági Osztályával és beadvánnyal fordult a Linzi Egyházmegye Osthilfe Segélyalapjához. „A katasztrófa azt sugallta, hogy lépnem kell. Bármelyik egyházközséggel ezt tettem volna, mert a szívem otthon van” – indokolta azonnali cselekvését Vencser László, melynek eredményeképpen alig néhány nap leforgása alatt a kuratórium jóváhagyott és át is utalt a főegyházmege számlájára húszezer euró összegnyi azonnali gyorssegélyt, hozzájárulásként az atyhai templom újjáépítéséhez.

A Segélyalap húsz éve jött létre a Linzi Egyházmegye kelet-közép-európai

Széles összefogás révén épülhetett újjá

testvéregyházmegeinek pasztorális projektjei támogatására. Az öt testvéregyházmege egyike Gyulaférvári – a támogatottak köre időközben afrikai egyházmegyékkel is bővült –, a pénzeszköz pedig, amellyel gazdálkodnak, évi gyűjtésből és a hívek egyházi hozzájárulásából származik.

– Legközelebbi kuratóriumi gyűlésünkön örömmel számolok majd be a linzi püspöknek és a tagoknak arról, hogy a gyönyörű új atyhai templom ajtaja ismét nyitva áll a hívek előtt. Jóleső számunkra az érzés és a tudat, hogy a világ magyarsága mellett a Linzi Egyházmegye is felsorakozott az újjáépítést támogatók között, mégpedig rögtön a baj bekövetkezése után, ismerve annak a közmondásnak az igazságát, hogy „két-szer ad, aki gyorsan ad” – nyugtázta lapunknak Vencser László. Hozzátette: nagyon büszke egykori tanítványára, Adorján Imre plébánosra, aki a gyergyóalfalvi egyházközségben végzett nagyszabású felújítási-építkezési tevékenysége után nyugdíjasként az atyhai templom újjáépítésének gondját is szívvel-lélekkel vállalta és teljesítette. „Kívánom neki, hogy nyugdíjasként mostantól nyugodtabb éveket töltsön és valóban a lekipásztori munkájának szentelhesse idejét” – zárta szavait Vencser László.

Varga Gabriella

SÍK SÁNDOR-NAP A KASTLI ERDŐBEN

Az 1 plusz 1 misszió versműsorokat is ajándékozott a táborozó cserkészeknek

A Budapesten született és élt piarista szerzetes, tanár, tartományfőnök, költő, műfordító, irodalomtörténész, egyházi író, cserkészvezető, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a XX. század jelentős, Kossuth-díjjal is kitüntetett magyar lírikusa, Sík Sándor 130 éve született. Ebből az alkalomból a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálata az 1 plusz 1 misszió program keretében Sík Sándor-émlékprogramokat szervez a nyugati diaszpóra különböző helyszínein, magyar katolikus lelkészségekkel, cserkészcsapatokkal együttműködve. Az alkalmanként szentmisét és kulturális műsort magában foglaló rendezvénysorozat első eseményét július 28-án a bajorországi Kastlban, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség I. kerületének európai vezetőképző táborában tartották.

Ausztriából, Magyarországról, Németországból, Svájcól, Belgiából, Hollandiából, Angliából, az Egyesült Államokból, de még Kínából is érkeztek cserkészek – összesen mintegy kétszázharmincan – július végén a Kastl bei Amberg-i tízhektáros Hárshegy Cserkészparkba. A három altáborra és négy táborra osztott cserkészcsoporthoz tagjai tíz napon át dolgoztak azon, hogy új örsvezetőket, kiscserkész-segéd-tiszteket képezzenek és ehhez a munkához a feltételeket megteremt-

Több mint kétszázan vettek részt a szentmisén

sék. A tábor lelkivezetői teendőit a háromszéki Gelencéről érkező Farkas Zsombor atya látta el. Ő mindennap a kora reggeli zászlófelvonástól a késő esti zászlólevonásig a helyszínen tartózkodott, gyóntatott, reggeli és esti áhítatokat vezetett, járta az altáborokat és mindenben segített, amiben tudott. Szolgálatainak csúcspontja a július 28-án, vasárnap, a Sík Sándor-émléknapon bemutatott szentmise volt, amelynek az erdei helyszín egészen sajátos hangulatot kölcsönözött. A vékony fatörzsekből ácsolt kereszt és az erdei-mezei virágokból font csokrok látványa, amellyel a keresztet és a rögtönzött oltárasztalt díszítették, mindenkit megindított. Akárcsak Zsombor atya szavai is, aki az imádságos lelkület fontosságára hívta fel a cserkészek figyelmét. Isten, haza, család – hangsúlyozta életünk alapköveinek helyes sorrendjét, és Nyíró József szavait is útravalóul adta a cserkészeknek: ne éveket adj az életnek, hanem életet adj az éveknak.

Szentmise után a szintén Háromszékről érkezett székely színész, Zorkóczy Zenóbia istenes verses összeállítással tisztelgett a 130 éve született Sík Sándor és a 100 éve meghalt Ady Endre emléke előtt. A műsor végén a *Te Deum*, a *Ments meg Uram* és a *Hiszek* című, a közönség bevonásával elmondott verseket visszhangozta a bajor erdő, végül pedig felzengett a „*Fiúk, fel a fejfel, a harsona zeng, / Álljunk csatasorba vidáman*” kezdetű, Sík Sándor által jegyzett cserkészinduló is.

S hogy ezen a napon a Hárshegy Cserkészparkban valóban a verseké volt a főszerep, délután is megtapasztalhatták a táborozó cserkészek. A legfiatalabb, 7–10 éves, a tanyánac nevezett táborban szorgoskodó kiscserkészek csak úgy záporozták a jó tanácsokat *Rosszcsont Zénónak*, mit tegyen, hogy megjavuljon, szüleiével, testvéreivel, tanító nénijével elégedett legyen – vagyis hogy jógyerekké váljon. Zorkóczy Zenóbia kortárs gyermekversekre és -prózára épített, közel egyórás interaktív színjátéka az irodalom eszközével, játékos formában vezet rá a nézőt arra, hogy a dackorszakban sem a világgá szaladás és a „Restor-szágba” való vágyakozás jelentheti az elégedetlenségből kivezető utat. A vidám hangulatú előadásban a kiscserkészek igen aktív és fantáziadús közreműködéssel voltak jelen.

Délután a *minta* altábor mintegy nyolcvan, 10–16 éves cserkésze egy másik Zénóval találkozhatott: az *elképesztő Madárijesztővel*, akit korosodottá, lerongyolódottá válása miatt a gazdája tűzre akar vetni, ám ő úgy érzi, hasznossá tudná tenni még magát. Összeszövetke-

zik az erdő fáival, a rét virágaival, az ég madaraival, a veteményeskert zöldségeivel, de mindenekelőtt a közönség sorában ülő gyermekekkel, akiknek a segítségével új életcélt talál önmagának: vándorlásra indul a tücsökkel, hogy énekükkel szerezzenek boldogságot az embe- reknek. A szórakoztató, de szimbólumokban, rejtett üzenetekben is bővelkedő előadást végigkíséri a madárijesztőt tartó fakereszt, amely mindig mutatja számára a helyes irányt. Többször is hallhatjuk az előadás végén, hogy: „*A kereszt mutatja az utat.*”

A kastli táborban Zénó – azaz Zorkóczy Zenóbia – újabb közönség elé lépése, vagyis a második, kortárs gyermekversekre épített interaktív színjáték is nagy sikert aratott a táborozó cserkészek körében.

A napot a későest csendjében verses beszélgetés zárta, amelyben Sík Sándor költészetének ismertségéről, általában a versek és azon belül az istenes versek jelenlétéről az életünkben, valamint a törtélen, sőt egyre növekvő népszerűségnek örvendő cserkészmozgalom sajátosságairól cseréltek ki gondolataikat az 1 plusz 1 misszió küldöttei és a törzs tagjai. Megállapították, hogy a nyelvezet, a stílus sokat változott az irodalomban is, éppen ezért ha a felnövekvő nemzedékkel először a kortárs, fiatalos hangvételű, például László Noémi, Varró Dániel, Lackfi János versein keresztül kedveltetjük meg a költészetet, talán könnyebben eljutnak Sík Sándor, Ady Endre és más nagy klasszikusok lírájához a befogadáshoz, megértéséhez is – ehhez pedig a július 28-i kastli nap eseményeihez hasonló programok igen nagy mértékben hozzájárulhatnak.

Schenk Anyalka innsbrucki cserkészparancsnok, a tábor szervezője elmondta: nagyon hálás az 1 plusz 1 misszióért, hogy lelkivezetési lehetőséget és kulturális programokat is nyújtott a táborozó cserkészeknek.

A Sík Sándor-émlék(fél)év program-sorozata szeptember 14-én Bécsben a Pázmáneumban, október 6-án Londonban a Szent István Házban, október 12–13-án az innsbrucki Magyar Házban folytatódik. November 3-án a Párizsi Magyar Katolikus Misszió, november 16–17-én a Genfi Magyar Katolikus Misszió csatlakozik a rendezvénysorozathoz, az emlékévé pedig a november 23–24-i hétvégén a felvidéki Tardoskedden zárul.

Valamennyi eseményt az üzenetet szeretné eljuttatni a diaszpórában élő magyar honfitársainkhoz, amit július 28-án Kastlban a fenyőfák tövétől is belekiáltott a világba: „*A kereszt mutatja az utat!*”

Kép és szöveg: Varga Gabriella

CSENDET KÉREK

És akkor most kezdjük el együtt Isten legszebb zsolotárát, a hallgatást. – Dávid Ferenc, a XVI. századi hitújító mondja ezt az öt megfigyelő, róla jelentéseket adó, az öt folyamatosan beáruló Socinónak – Páskándi Géza nagyszerű drámájában, a Vendégségben. Hosszú, sűrű csend következett ekkor: a drámában, a cselekmény idejében és az akkori jelenben, vagyis a nézőtérben, a nézőkben. Valamit mintha megértettünk volna ott, abban a csendben, valamikor a 70-es évek Magyarországon, a Pesti Színház előadásán.

A célszemély mindvégig kedves vendéglátásban részesíti házában áruelőjét – nyilván tehetetlenségében is, de aligha csak azért: hiszen ő nem akarta rejteni a gondolatait, éppen hogy hirdetni inkább. És ha a Gondviselés egy áruelőt küld hozzá ezzel a céllal, hát akkor akár rajta keresztül... És a kedves vendéglátás mellett felkínálja neki a megváltás, a megváltódás lehetséges útját: az imádságos hallgatást...

Annyi áruelő hang, annyi áruelő szó után.

Nem Dávid Ferencről és nem Socinóról szerettem volna beszélni – még csak nem is Páskándi darabjáról vagy az áruelés természetéről – hanem a csendről. Egy hangverseny alkalmával.

Az történt, hogy zeneszerző ismerősöm meghívott egy koncertre, amelyen az ő és kollégái legújabb műveit mutatták be. Örömhöz nem kis meglepetés is társult, amikor kiderült, közreműködőnek hívna. Hát tudja, ő a hivatásos muzsikusként, hogy magam is zenélek...? És hát van egy-két szerény művem is, amelyeket csak nagyon szűk körben adtam eddig elő, hiszen nem vagyok magasan képzett zenész... És honnét lehet benne ekkora bizalom, hogy közreműködőnek invitál, anélkül, hogy hallotta volna a darabjaimat vagy a zongorázásomat...? A szokásosnál is bambább képet vághattam, mert nevetve hozzáfűzte, ne aggódj, nem kell muzsikálnod: a koncert félidejében te lennél a szünet. Olvasd majd fel egy oda illő írásodat... – Hát így történt.

Csendet kérek! – szólaltam meg, mikor kezdett elülni a taps az előző zenedarab után. Csendet kérek – mert talán ez az, amire a legnagyobb szüksége volna korunk emberének. Erről kezdtem beszélni.

A csendről, amelynek ugyanúgy helye van a koncertteremben, mint a hangnak. A csendről, amely nem hiánya, hanem nagyon is része a zenének. Az éltető csendről beszéltem, amely kiemelkedhet az áruelő és áruelő, vagy csak zavart keltő, esetleg csak semmit mondó szavak tengeréből. Amelyek nemcsak kívülről fenyegetnek, hanem belülről is: én magam is tele vagyok zajjal, artikulált és artikulálatlan zörejjel, zajszennnyel – és ha a külső és a belső zavaros áradat a számmal összeér, az a fulladásos halált jelenti.

Csendet kérek! Mert meggyőződésem, hogy ebben a csendben lehet csak jelentéssel bíró hang a zörejből, zene a zajból. Néha azt gondolom, jó volna olyan újságot írni, amelynek mondjuk csak a hatodik oldalán volna mindössze egyetlen mondat: „Utolsó levél a fán: éljen az élet” (Karel Čapek) Vagy: „Hinni akarom, hogy boldognak és erősnek kell lennünk, mert csak így segíthetünk az embereken: aki csak vonzolja az életét és összerokkad a súlya alatt, senkin sem segíthet.” (Albert Camus) – És ez után további hat üres oldal következne.

Ennyi volt. Nem tapsoltak meg. Néhány percig némán ült a száz-valahány hallgató, míg elkezdődött a következő zeneszám. Nem emlékszem, bármely felolvasásom alkalmával volt-e ekkora sikerem.

Kipke Tamás

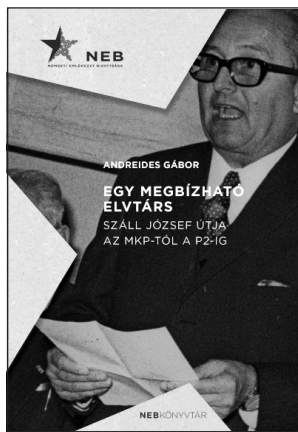
EGY MEGBÍZHATÓ ELVTÁRS

Az év elején a Nemzeti Emlékezet Bizottságának kiadója rendkívül érdekesítő könyvet jelentetett meg, amelyben az olasz témákra szakosodott történész, Andreides Gábor egy ellentmondásos, ám igen sikeres magyar diplomata, Száll József életét mutatja be. Ezen belül a szerző bepillantást enged a Rákosi- és a Kádár-rendszer időszakába is, amikor a titkosszolgálat szorosan együttműködött a külügyminisztériummal.

Száll József Bögehold néven, német eredetű, kispolgári családban született Budapesten, jogi tanulmányait nem fejezte be, hanem már 1945-ben belépett a kommunista pártba, amely hamarosan az újrászerveződő külügyminisztériumba delegálta. Rákosi Mátyás személyes kívánságára 1946-ban a berni magyar követéségre került. A külügyminisztériumban akkor – rajta kívül – még ketten képviselték a Kommunista Pártot. Egyikük, Heltai György, egy jóval később készült interjúban, kerteles nélkül ávós besúgónak nevezte Szállt, aki fiatalon felismerte, hogy sem tudás, sem tehetség nem kell a gyors karrierhez a kommunista rendszerben, mert a párt feltétlen kiszolgálása éppen elegendő az előmenetelhez. Abban a korban élt, amikor komoly kereslet mutatkozott a valamihez értő és még idegen nyelvismerettel is rendelkező párthű káderek iránt.

Andreides Gábor könyvéből azonban kitűnik az is, hogy Száll József szédítő felemelkedését olya-

nok egyengették, mint Rákosi Mátyás, Révai József vagy Kádár János. Száll mindenben igyekezett eleget tenni pártfogói elvárásainak. Rákosi finom svájci dohánnyt kért tőle Czapi Gyula egri érsek számára, hogy a főpapot ezáltal is együttműködésre bírja a kommunista hatalommal. Az ideológiai kérdésekben döntő szerepet játszott Révainak kávéját és svájci csokoládét küldött a diplomáciai futárral. Noha Száll Bernből a kiváltképpen az ÁVO számára fontos információkat kerülőúton

igyekezett továbbítani Budapestre, a svájci hatóságok számára nem maradt titokban cseppet sem diplomáciai tevékenysége. Bernből visszatérve egy ideig az akkor létesített Külügyi Akadémián tanított, annak ellenére, hogy semmilyen diplomával sem rendelkezett.

A „megbízható elvtárs” kommunizmusba vetett hite először pekingi kiküldetése alatt, az 1956-os forradalom és szabadságharc napjaiban ingott meg, ám a szovjet beavatkozást követően ismét feltétel nélkül igazodott a párt irányvonala felé. 1962-

ben kinevezték követnek Rómába. Jó érzékkel tapasztotta ki mindazokat a témákat amelyek az olasz-magyar kapcsolatokban Budapest számára fontosak voltak, de hasonló energiát fordított a Vatikán és Magyarország közötti feszültség enyhítésére is. A könyvből egyértelműen kitűnik, hogy Száll József Rómában a Szentszékekkel kezdett tárgyalásokat teljes mértékben egyeztetve a budapesti Állami Egyházügyi Hivatallal, mégis a II. Vatikáni Zsinat után a katolikus főpapok több esetben magánjellegű kérésekkel már nem a Pápai Magyar Intézet igazgatójához fordultak, hanem az időközben nagyköveti rangra emelt diplomatához. Fellelése, aki korábban a Magyar Távirati Iroda fotóriportere volt, szintén kiváló társnak bizonyult a közéletben is. Az Olasz Szociáldemokrata Párt felkérésére 1970-ben a Római Magyar Akadémia nagytermében előadást tartott a magyar nők helyzetéről, de beszédének legnagyobb részét Szent Erzsébet és Szent Margit, valamint Zrínyi Ilona bemutatásának szentelte. Száll József tevékenységével bizonyára meg voltak elégedve Budapesten. 8 évet töltött Rómában. Hogy ezek után – röviddel hazahívása után – miért döntött hazája végeleges elhagyása mellett, azt nem sikerült kideríteni.

Andreides Gábor: *Egy megbízható elvtárs – NEB-Könyvtár, Budapest 2019*

Vincze András

KEVÉS KERESZTÉNY A GAZDAG JAPÁNBAN

Régóta foglalkoztat az a kérdés, hogy az ázsiai kontinens kiemelkedően gazdag és vallási hagyományait oly példásan őrző országában, ahol a 16. századtól a jezsuiták, majd más nagy missziós rendek hirdették az evangéliumot, csak oly kicsiny katolikus közösség él. Most, hogy Ferenc pápa bejelentette, hogy novemberben Japánba látogat, ismét felmerülhet sokunkban ez a kérdés.

Nemeshegyi Péter jezsuita atya, aki Japánban második hazájára talált, és több mint 35 évet élt és dolgozott ott, azt írja, hogy a japánok között talán azért is terjed nehezen a kereszténység, mert óvakodnak attól, hogy világos fogalmakkal határozzák meg a lét végső titkait. Márpedig a kereszténység nagyon világos fogalmakkal hirdeti az isteni kinyilatkoztatást.

Nehezen tudnak megnyílni a külföldiek befogadására. A háromszáz éves keresztényüldözés is elmélyítette a társadalom zártságát.

A japán kultúra Kínából származik – írja Nemeshegyi Péter. Az Indiában született buddhizmus Kínán keresztül jutott Japánba 1300 évvel ezelőtt. De Kínából jött a konfucianizmus is, amelynek erkölcsstana ugyan csak mély hatást gyakorolt a japán életmódra. A buddhizmus és konfucianizmus egybeforrt az eredeti, ősi japán sintoval. Xavéri Szent Ferenc és jezsuita társai a 16. században hozták el Japánba a kereszténységet, mely gyorsan terjedt. A 300 éves kegyetlen üldözés ellenére maradtak rejtett keresztények. A 19. század végétől ismét megindulhatott a keresztény misszió. Gyorsan terjedt

a modern nyugati kultúra, a tudomány, technika, jogrendszer, a II. világháború után pedig a demokrácia és szabadságjogok.

A buddhizmus mindenben tiszteli a lét végtelen misztériumát, a sintoista szelleméből ered együttérzésük a természettel. A baráti kapcsolatok igen fontosak. A japánok napal nyugatias ruhában dolgoznak a legmodernebb technikák eszközeivel, rendkívül szorgalmasan. De este otthon gyékényükre ülve pálcikával fogyasztják hagyományos ételleiket, hagyományos öltözékükben.

A japánok nyilvánosan illedelmesen viselkednek, de a magánéletben sok az erkölcstelenség. „Kell ennek a népnek erősebb hit és erkölcs.” A pápa ezt fogja hirdetni nekik a Felkelő Nap Országában.

Rosdy Pál

VILLÁMÁRVÍZ

Új szót tanít nekünk mostanában a természet. Az oktatás gyors és hatékony. Senki és semmi nem magyarázza az összetétel eredetét, típusát, az új szó jelentését, „csak” szemléltetést kapunk, de azt nagyon. Aki megtapasztalta a váratlan felhőszakadást és a pillanatok alatt mindent elsodró áradást, az pontosan tudja, mi az a villámárvíz. Egyelőre a híradásokban szerepel csak ez az összetett szó. Irodalmi művekben, versekben, regényekben nincsenek villámárvizek. Nem is hiányoznak. Böven van vizszont villám és árvíz.

„Jön az árvíz! Jön az árvíz! hangzék” – visszhangzik bennünk Petőfi Sándornak köszönhetően a Tisza, melyről pár nappal és három verssorral korábban még a költő is azt állította: „ő a föld legjamborabb folyója”. Ehhez képest döbbenetes a befejezés: „Mint az örült, ki letépte láncát, / Vágtatott a Tisza a rónán át, / Zúgva, bögve törte át a gátot, / El akarta nyelni a világot!”

Nagy mesemondónk, Jókai Mór is többször megélt és megírta a természet tombolását. A nagy szenvedélyek, lángoló szerelmek, kalandos történetek mellett félelmetes viharokat, felhőszakadásokat is őriznek könyvei. Ezek közül talán a legismertebb a Kárpáthy Zoltán című regénye, amely az 1838-as pesti árvíz idején játszódik.

„Az árvíz! Az árvíz!” – kiáltja a történetben szereplő vak lánnyal Jókai. – „Mi volt az ő képzeletében az árvíz? A híg, fagyos elem meghódította a földet, egy rettentő hatalom, melyet ember nem képes feltartóztatni, rászakadt, ráomlott az élők fejére; a hullám jó nagy zúgással, morgással, mint ahogy jött azon negyven kárhózatot napon, melyen a Biblia szavaiként oly irtóztatos módon eltörölte az Isten a földről mindazt, ami él; hasztalan kiáltás, imádkozás, nincsen hova szabadulni; a rémséges hullám egyre nő, egyre árad, túlcsap a legnagyobb házak tetején, a legmagasabb tornyok csúcsán, és addig nő, addig dagad, míg be nem tölti azt a véghetetlen űrt, ami a föld és az ég között fennhagyott. Ah, az irtóztatos, irtóztatos!”

Az 1879-es szegedi nagyárvíz is komolyan meghihlette az írókat, költőket. Mikszáth Kálmán riportsorozatát írt róla, és novelláiban is megjelenik a tragikus események emléke. Ezzel kezdődik például A két rózsabimbó története: „Mikor az árvíz elborította Szegedet, azon a sötét éjszakán, mielőtt rémletes kongással vést hirdette megkondukt volna a Rókus-külváros nagy harangja: rohanó emberek, szagotott felkiáltások jeleztek a rettenetes veszélyt. A vihar irtóztatóan süvöltött, mintha bekibálta volna az ablakokon, amint megreccsgett azokat: Most még csak én vagyok itt, hanem mindjárt itt lesz hét testvérem közül a leghatalmasabb és a legkegyetlenebb: az árvíz!” A szegény jámbor ármádiában is az árvízhez képest határozza meg az író a történet idejét. De még A csökönyös macska címszereplője is egy szegedi jószág, amely az egykori tűzhely helyén csak víz helyét talál. A néhai bárány című Mikszáth-novella története már a palóc vidéken játszódik, pedig ott csak egy kis patak vize árad meg, mégis szörnyű kárt okoz az elszabadult természet.

„Oh természet, oh dicső természet!” Hagyjuk a villámárvizeket! Mindent megírtak már a klasszikusok.

Filip Gabriella

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

A MŰVÉSZET HITÜNK SZOLGÁLATÁBAN

Ez évi tevékenységéhez a fogyatékkal élők támogatását is hozzárendelte a Jakab Antal Keresztény Kör

A kereszténység különösen Nyugat-Európában tapasztalható térszűrése, a nap mint nap egyre aggasztóbb méreteket öltő pap- és hívőhiány indította a Jakab Antal Keresztény Kört arra, hogy tematikus évei sorában idén azt vizsgálja meg, egyének és közösségek hogyan állíthatnák még hatékonyabban hitünk és Egyházunk szolgálatába a művészetet. A kérdés megvizsgálását pódiumbeszélgetés keretében és alkalmanként más-más művész közreműködésével színesíti. A fogyatékkal élő, sérült fiatalok kézműves-alkotómunkáját is segítő program ez év júliusában indult Székelyföldön és egy éven át tart majd, magyarországi és ausztriai állomásokat is érintve.

– Biztos vagyok abban, hogy a művészet segítheti a hithez való eljutásban a kereső embert. Átélni a kereső ember egy őt az Istenhez elvezető katarzist. A képzőművészet, a költészet, a zene egészen váratlan csatornákat tud megnyitni, amire nem lehet felkészülni. És pontosan ez a szépsége: ez a hirtelen, váratlan élménymegnyílás, amely előre nem látható következményekkel járhat – fejtette ki véleményét Fehérvári Lilla énekesnő, zeneszerző és zenepedagógus, a Szigeti Veszedelem és a Madárdal Zenekar tagja gyergyószentmiklósi fellépései előtt. Először július 3-án az örmény templomban lépett közönség elé az *Isten tenyerén* című esten, ahol az Ausztriából hazalátogató Vencser László volt teológiai tanár, igazgató, Gál Hunor örmény-katolikus plébános és Fórika Sebestyén, a Gyergyószentmiklósi Művelődési Központ igazgatója cserélte ki gondolatait a közönség előtt a művészet hitünk megerősítésében betöltött szerepéről. Az előadók kiemelték egyházunk tanításának közvetett módon való közvetítésének fontosságát is, így például szakrális tematikájú kiállítások rendezését világi helyszíneken, iskolai szavalóversenyeken és más, költemény jelenléti eseményeken az istenes versek előtérbe helyezését. A közönség soraiban jelenlévő Lukács József kölni magyar plébános hozzászólásában az egyházi közösségeknek a különböző kulturális programokon keresztül való vonzóvá tételének jelentőségét hangsúlyozta. Végző soron az előadók megállá-

pították: hitvilágunk és a művészet, mint ahogyan az elmúlt korok során soha, úgy ma sem választható el egymástól, ám ez a természetes kapcsolódás nem jelenti azt, hogy nem kellene minden pillanatban azon eltűnődnünk, miként állíthatnánk a művészetet még hatékonyabban az értékrendünk melletti kiállítás szolgálatába.

Ugyanezt a kérdést járta körbe július 5-én a Munkás Szent József-templomban a *Dalolj, ne félj* című esten Korom Imre plébános, Vencser László és Fórika Sebestyén. Jó volt megismerni az előadók elkötelezettségét, és annak az útnak a szüntelen keresését, amely a művészet eszközeivel, hangversenyek, könyvbemutatók és más kulturális programok szervezésével igyekezik a híveket a templomba beinvitálni. Elhangzó énekszámokkal Fehérvári Lilla itt is figyelembe vette Gérecz Attila '56-os mártír költő születésének 90., Ady Endre halálának 100. évfordulóját, valamint a székely nép máriás lelkiületét, és megzenésített versekkel, népdalokkal, népi imádságokkal örvendeztette meg a nagyon hálás közönséget, úgy, hogy közben felöltöttek bennünk Szent Agoston szavai: „Aki szépen énekel, az kétszeresen imádkozik.”

Július 8-án Marosvásárhelyen a Szent Kozma és Damján-templomban az esti szentmise után Zorkóczy Zenóbia kovásznai színművész mutatta be istenes verses műsorát. „Isten fogalma az ember

létezése óta a legnagyobb titok, filozófusok és művészek örök ihletője. Eredetileg az Ölelj magadhoz címet viselő, de erre az alkalomra a Sík Sándor emléke előtti tisztelgés jeléül *Hiszek címűre módosított lírai imakompozícióban sokféle istenes vers szerepel Ady antiimaverseitől kezdve Bartalis János panteista szemléletű lírájáig. Pilinszky, József Attila és mások a maguk módján mind Istent keresik, vagy próbálják tagadni, ami szintén az érintettségéről szól, hiszen csak azt tagadhatjuk, aminek a létezésében bizonyosak vagyunk. Ami nem létezik, azt ta-*

A szép vers és ének felemel és Istenhez vezet

adni sem lehet. Az antiimaszövegek is olyan szenvedéllyel és kétségbeeséssel szólnak, hogy rögtön tudatosul a hallgatóban/olvasóban: a költő nagyon keres. Valami olyasmit keres, amit elveszített, ami hiányzik neki” – magyarázta előadás előtt a művész, akinek istenkereső és Istent megtaláló műsoráról Juhász Krisztof többek között ezt írta: „Zenóbia nem csak a különböző költők különböző hitbéli beágyazottságát, Istenhez való különböző viszonyát mutatja be. És nem is csak az Istennel való viszony legszélesebb skáláját a reménytől a beletörődésen át a vádig. Különböző korokat és az

emberi élet során dinamikusan változó istenkép stációit is bemutatja.”

Ennek lehetünk tanúi Marosvásárhelyen, majd miután Sík Sándor *Te Deum* című költeménye is, a közönség bevonásával, elhangzott, a művész, Balázs Ferenc plébános és Vencser László itt is választ keresett a kérdésre, hogy korunkban vajon hogyan segíthetnénk még jobban hitéleti törekvéseinket a művészet. A konklúziók mellett – hogy tudniillik egymással szoros együttműködésben kell hogy létezzenek – gyönyörű gyakorlati példát adott erre a megkérdésnek megjelölt Baricz Lajos maroszentgyörgyi, ötvenkötetes (!) papköltő, aki *Hitvallás* című új szonettjét hozta magával, és a székely népviseletben oltár elé vonuló, Simon Kinga kántor vezette Szent Cecília Együttes, akik egy szép *Ave Mariával* kedveskedtek a jelenlévőknek.

A Jakab Antal Keresztény Kör minden rendezvény végén nagy sikerű vásárokat rendezett a Hargita Megyei Mozgássérültek Szervezete és a kézdívasárhelyi Szentkereszty Stephanie Egyesület fogyatékkal élő gondozottjainak kézműves alkotásaiból, melyek között öröm volt felfedezni a csodaszép, oltára és imakönyvek mellé kívánczó gyertyákat, a gyönyörű textil-falidísz-háziládasokat, az „Isten hozott!” feliratú ajtódíszeket, a „Ne féljetek!” feliratú tasakokat, kisszatyrokot. Minden termék azt hirdette: hívőkezek alkották a hitre buzdítás szándékával. Lám, a kézműves művészet is milyen nagyszerűen a hitünk szolgálatába szegődhet!

A Jakab Antal Keresztény Kör tízállomásosra tervezett, *Szolgálat a művészet által* című programja újabb helyszíneken, újabb szereplőkkel ősszel folytatódik. Beszámolunk majd azokról az eseményekről is.

Varga Gabriella

TEMPFLI IMRE TANULMÁNYA A ROMÁNIAI KOMMUNISTA BÖRTÖNVISSZONYOKRÓL

Az Otthonom Szatmár megye könyvsorozat 52. darabja két, műfaji szempontból teljesen különböző, munkát tartalmaz. Tempfli Imre tanulmánya az első magyar nyelvű tudományos munka a kommunista Románia börtönviszonyairól, míg a másik írás, Pakocs Károly: *Háromszáz nap a föld alatt* című visszaemlékezése, olvasható formában mondja el a püspöki helynök első, 1949–1950 közötti börtönidőszakát. A visszaemlékezést évtizedeken át rejtgették Gyulafehérváron az egyházi levéltárban. Most kerül először az olvasók kezébe a *Tanulmány és visszaemlékezés a romániai kommunista börtönviszonyokra* című kötetben.

Tempfli Imre 1954. december 3-án született a Szatmár megyei Kaplonyban. 1973-ban sikeresen felvételizett Gyulafehérváron a Hittudományi Főiskolára. 1991–1993 között egyháztörténelmi tanulmányokat folytatott Rómában, amiből licenciatúsi fokozatot szerzett. 1994-ben, Budapesten teológiából doktorált. 2007-től Stuttgartban a Magyar Misszió plébánosa. Mindezek mellett egyháztörténelmi, teológiai és lelki tartalmú könyvek szerzője.

Legújabb munkája évtizedek óta érlelődik a szerzőben. Személyesen élte át és tapasztalta meg a római katolikus egyháznak és papjainak kiszolgáltatottságát, üldözését, szenvedését Romániában. Miért írt Tempfli Imre tanulmányt a román államvédelem 1945 és 1964 közötti működéséről? Mert csak az igazság megismerése által léphetünk ki abból a rabságból, amit a Securitatával az élen, az rendszer működtetett. Félelemben élt az

egész társadalom, éjjel-nappal. Szerzőnk azonban nem érzelmi hürokat penget, hanem tényekről beszél, félelmeink, rettegéseink okozójáról. Aki elolvassa ezt a tanulmányt, megérti, miért is lett hírhedt a Securitate.

Tempfli Imre munkája hat nagy fejezetből áll. A kommunisták hatalomra jutását Romániában is a szovjet megszállás biztosította. 1946-ban a hatalom baloldalra toldott. Megszületik a szovjet mintára megfogalmazott új alkotmány is.

A második fejezet címe: *Leszámolás a népi demokrácia ellenségeivel*. A politikai jellegű megtorlások, már 1944. augusztus 23-án elkezdődtek. Magyar és német nemzetiségű polgárokat deportáltak Barcaföldvárra csupán nemzeti hovatartozásuk miatt. A „leszámolás” osztályharcos gondolat tulajdonképpen vezérmotívum és jelszó volt végig az 1946-1989 közötti időszakban. Féljetegek, mert leszámolunk veletek! Eredményessége számokban is kifejezhető: „a kommunista diktatúra 1945–1989 között 2 millió embert hurcolt meg, börtönözött be” – írja a szerző.

A további „tisztogatást” a Groza- és az azt követő kormányok bírósági ítélet nélkül végezték, azokkal szemben, akiket a politikai érdek ellenállóknak, nemkívánatos személyeknek minősített.

Kik voltak ezek a nemkívánatos személyek? A tehetősebb, vagy gondolkod-

ni bátor polgárság. Olvashatunk a nevelők, oktatók és az oktatás kálváriájáról, majd megfeszítéséről, a magántulajdon megszüntetésének folyamatairól. Részletesen kitér az egyházak elleni megsemmisítési politikára.

A harmadik fejezet a Securitate alapításáról, átalakulásairól és a szervezet felépítésének részletes ismertetésével foglalkozik. Kitér a tagokra, a létszámra, majd a feladataira és a módszereire.

A kihallgatáskor használt módszereket negyven pontban foglalja össze a szerző az ütlegeléstől a keresztre feszítésig! Megismerhetünk név szerint néhány szadista-gyilkost is. A negyedik fejezet a Securitate által fenntartott *Kommunista börtönök listáját* hozza. Abban a Román Szocialista Köztársaságban, ahol az élelmszerületekben eceten kívül csak nagyritkán juthatott a polgár élelemhez, börtönök bőséggel voltak.

Több mint 680 megtorlási intézményt működtetett a rendszer: „köztük 240 volt fogház, 44 börtön, 61 vizsgálati-, fogva-tartási- és számozási hely, 72 kényszermunkatábor, 63 deportálási központ, 10 pszichiátriai börtön, 93 kivégzési hely, valamint 100 megyei vagy rajoni fogda” tudjuk meg a szerzőtől. A börtönöket követő újradetűlés tulajdonképpen börtönben folytatódott, ezt a börtönt úgy hívták Román Szocialista Köztársaság.

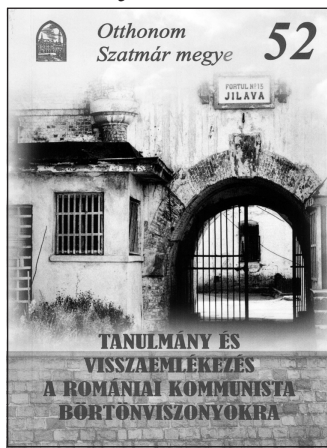
Negyven évvel ezelőtt történetekre világított rá Tempfli Imre. A félelemnek a fenntartásával börtön lett az egész ország. Egyenlőtlen felek élet-halál harcáról beszél ez a munka. A reményből, az elé tolazkodó félelem miatt tétlen várakozás lett. A nagycsütörtöki várakozás kiszolgáltatottságában féltünk egymástól is, és bezárkóztunk. Ennek a fenntartásában és működtetésében voltak nagy érdemei a Securitatának.

Tempfli Imre tanulmánya leleplező, emlékeztető az igazságra, és figyelemfelhívó a fiatalok számára, akiket tapasztalat híján sok mindenre rá lehet venni, ma is. Vigyázzunk, ne vegyüljenek báránybőrbe öltözött farkasok közé! Ugyanazok a farkasok vagy neveltjeik ma is körülöttünk ólálkodnak, szimatolnak (lásd a decemberi budapesti tüntetéseket). Legyen figyelmeztetés mindannyiunk számára Kányádi Sándor féltő verssora: „Szájuk szélét nyalogató farkasok gyűlnek”. Ma is gyülekeznek, hogy sokkoljanak, hogy ijesztgessenek, hogy félelmet csikarjanak ki belőlünk.

II. János Pál pápa ezt nagyon jól tudta, mégis csatába küldte híveit: „Ne féljetekek!” mert a félelem a remény és a tett elé tolakszik, és akkor már nincs remény sem, tett sem.

Aki Tempfli Imre tanulmányát elolvassa *A romániai kommunista börtönviszonyokról* az igazsággal találkozik, az igazsággal, ami felszabadít. A szerző emberi tartásából, saját életpéldájából kiindulva elsődleges feladatának érzi a félelem kódének eloszlását az igazság fényében.

Csirák Csaba

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkésséggel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydnegasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopranyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor. Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpühl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137-4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki

Egyházmegye: Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Misszió Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de www.stuttgarteri-katolikusok.de és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnája minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10:30 órakor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 1216 Cointrin GE; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombaton, 18:00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

MÜNCHENIEK ZARÁNDOKLATA OLASZORSZÁGBA

Mint minden évben, egyházközségi zárandoklaton vehettünk részt a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség szervezésében.

Az idén Olaszországba látogatunk el és gyönyörködhetünk a számtalan világorökségi helyszínben. Utunk első állomása Umbria, Közép-Olaszország egyik tartománya volt. Estére érkezünk Spoleto közelébe, ahol az umbriai szállásunk volt és három éjszakát töltöttünk itt. Másnap ellátogatunk Cascia és Roccaporena településekre, ahol Szent Rita nyomdokait követhettük végig. Ő a reménytelen ügyek védőszentje a Római Katolikus Egyházban.

Következő állomásunk Umbria gyöngyszeme, Spoleto volt. 1881 óta érseki székhely. A középkori hangulatu utcáskákban andalogva, hamarosan ráleltünk a hosszú lépcsősorra, mely a város fő templomához, a XII. században épült, de a XVII. században felújított dómhoz (Santa Maria dell'Assunta) vezetett, mely Spoleto dómja, illetve a Barberini család bazilikája néven is ismert. Itt, az épületen belül található a középkor egyik legjelentősebb festőjének, Fra Filippo Lippinek (meghalt 1469-ben) a sírja, de egy további értékes látnivalót is találunk, mégpedig Assisi Szent Ferenc egy kézírásos levelét.

Orvieto elsősorban dómjáról ismert. Az építkezés munkálatait 1290-ben kezdték meg. Az épület oldala fehér és zöldes fekete csíkokkal díszített. A homlokzat különösen lenyűgöző. A város nevezetességeinek megtekintése után továbbutaztunk a Bolsena tóhoz, mely az egyik legnagyobb vulkáni tava Európának, és Közép-Olaszország drágakövének is nevezik.

Búcsút vettünk Umbria tartománytól és a világhírű Toszkána felé folytattuk utunkat. A második toszkánai napunkon vonattal elutaztunk Olaszország egyik nagyvárosába, és egyben régió székhelyére és kulturális központjára, Firenzébe. Megcsodáltuk a Santa Maria del Fiore Dómot, a keresztény világ negyedik legnagyobb templomát. Átsétáltunk a Ponte Vecchióra, ahol a középkorban mézárászékek és bőrműves-műhelyek sorakoztak, míg a nem túl illatos üzleteket a hercegek végleg ki nem telepítették innen 1593-ban. Napjainkban a hídon pompás ékszerboltok csábítanak, utcanezsek muzsikálnak, és különféle műves, helyi ajándéktárgyakra vadászó turisták

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat estenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

HIRDETÉS

Hazatelepülőknél, interneten megnevezhető: Eladó ház Pécs, Mecsekoldal, H 370897. Új ár: 51 millió HUF, ca. 159 ezer EUR.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhádi Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

Itáliába látogattak a müncheni magyarok

arádata hömpölyög. A második világháborús német bombázásokat csak ez az egyetlen firenzei híd élte túl.

Másnap, reggeli után elutaztunk a gyönyörű, rózsaszín kőből épült Sienába. A nagy idegenforgalmat lebonyolító kereskedő- és iskolaváros Európa egyik legnagyobb gótikus városa. Sienát a hagyomány szerint Senus, Romulus unokaöccse alapította. Belvárosát az UNESCO a Világorökség részévé nyilvánította.

Délután megismerkedtünk Toszkána leglátványosabb településével, San Gimignanoval, mely a tornyairól híres. A középkori város szinte semmit sem változott az eltelt évszázadok során. A két legmagasabban fekvő terén épült égbetörő tornyokat helyi nemesek emeltették, és inkább státusszimbólumok voltak, mint valódi védművek.

A következő napon elutaztunk a lélegzeteláztató Pisába. A Csodák mezeje, a román kori Európa legnagyobb, leghíresebb építészeti együttese volt. A város szimbólumának számító Ferde torony 2001-ben nyílt meg újra a látogatók előtt.

Másnap búcsút vettünk Toszkánától. Útközben rövid sétát tettünk Trevisóban, majd a késői órákban megérkeztünk Münchenbe, a kiindulási helyünkre.

Sajnos, nagyon gyorsan eltelt ez az egy hét, de élményekben gazdagon térünk haza.

Mekker Enikő, München

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Búcsú a felvidéki Barkán

A Kármelhegyi Boldogasszony skapuláris búcsúja volt a felvidéki Barkán július 21-én. Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök mondott szentbeszédet az ünnepen. A misét a templom alatti kertben tartották, és teljesen megtelt: ezer feletti volt a tűző napon sok-sok színes ernyőt fejük fölé tartó zárándokok létszáma. Eigel Gábor plébános köszöntötte a megjelenteket „a magyarok egyik legnagyobb búcsújáró helyén”, majd Cserháti Ferenc püspök beszélt arról a közösségélményről, amelyet nyugat-európai és amerikai útjain és itt egyaránt megél: az összmagyarság összetartozásáról, a Szent István-i örökségről.

Szoboravatás Münchenben

A képen látható szobor Szent Istvánt és feleségét, boldog Gizellát ábrázolja, és a müncheni magyar főkonzulátus kertjében látható. Győrfi Lajos szobrászművész alkotását a főkonzulátus nyári ünnepségének keretében áldotta meg Merka János, a Münchenben élő magyarok plébánosa. Az ércből öntött alkotás jól ábrázolja az immár egy évezredre visszanyúló magyar-bajor kapcsolatot, amelyet az első magyar király és a Passauból származó bajor hercegnő házassága pecsételt meg. A ma élő, egyik legismertebb magyar szobrászművész, Győrfi Lajos, eddig több mint 200, zömében történelmi alakokat ábrázoló köztéri szobrot készített. *(Vincze András)*

Harmincéves a kárpátaljai ferences misszió

Ünnepi szentmisét tartottak július utolsó vasárnapján a nagyszőlősi római katolikus templomban, amelyen a ferences misszió harmincéves fennállására emlékeztek. A szentmise főcelebránsa Majnek Antal munkácsi püspök volt. Majnek Antal rövid visszaemlékezéssel zárta az ünnepet. „Amikor megérkeztünk, a temetőben volt az első szentmise. Ez sok mindent elmond, de legfőképpen azt, hogy feltámadunk – hangsúlyozta. – Ebben a reménységben éltek itt a hívek a nyomorúság idején. Majd harminc évvel ezelőtt ez a reménység elkezdett kiteljesedni. Azóta él, erősödik és növekszik ez a gyönyörű szép reménység: velünk az Isten!” A szentmisét követően a korábban itt szolgált ferences atyákat köszöntötték mindazok, akik egykor mellettük munkálkodtak, akik mellett ott voltak betegségeik, nehézségeik ideje alatt.

Magyar újmise Rómában

A Varga Gábor, a Győri Egyházmegye közelmúltban szentelt papja június 16-án, Szentháromság vasárnapján szülővárosában, Mosonmagyaróváron, a Nepomuki Szent János-templomban, július 2-án pedig Rómában mutatott be újmisé: a hagyományos keddi reggeli magyar szentmise főcelebránsaként a Szent Péter-bazilika altemplomában található

magyar kápolnában is megünnepelhetette pappá szentelését. Varga Gábor édesanyja, Papp Klára elmondta, hogy nagyon meghatódott a meglepetésen, ami a magyar kápolnában bemutatott szentmise végén érte: pápai áldást kapott 50. születésnapja alkalmából.

Kucsera Ferenc vértanú kispapra emlékeztek Bécsben

A bécsi Pázmáneumban június 15-én került sor a Bécsi Magyar Történelmi Intézet és a Collegium Pazmanianum közös szervezésében A Tanácsköztársaság egyházpolitikája – a kommün katolikus pap áldozatai című rendezvényre, melyen megemlékeztek a száz éve vértanúhalált halt Kucsera Ferenc egykori pazmanita kispapról is. 1919. június 25-én éjszaka, a szentendrei ellenforradalom leverése után végezték ki Kucsera Ferenc szentendrei káplánt, aki pazmanita kispap volt: 1915. június 21-én szentelte pappá a Pázmáneum kápolnájában Fetser Antal győri megyéspüspök. A korszakból tizenegy egyházi áldozatról tudunk: kilenc papról és két szerzetesnővérrel. Két papról részletesebben is szó volt a rendezvényen, hiszen Ausztriához tartozó Füles (Nikitsch) plébánosa volt. A bécsi találkozó a pap áldozatok boldoggá avatásáért mondott imával, majd kötetlen beszélgetéssel ért véget.

Böjte Csaba mutatott be szentmisét a moldvai csángóknak

A Jászvásári Egyházmegye területén élő moldvai csángó magyarok január óta minden hónap utolsó vasárnapján anyanyelvükön ünnepelhetnek szentmisét a bákói Szent Miklós-templomban. Július 28-án a közösségben szolgáló lelkipásztorok meghívására Böjte Csaba ferences szerzetes celebrált szentmisét és mondott szentbeszédet.

Hunyadi János szobra Zimonyban

Hunyadi János egész életét a haza védelmére és az oszmán hadak kiűzésére tette fel; a nándorfehérvári diadalt követően a béke és az újjáépítés korszaka következhetett – hangsúlyozta Áder János köztársasági elnök július 22-én a Belgráddhoz tartozó Zimonyban, ahol a szerb köztársasági elnökkel, Aleksandar Vučićsal együtt vett részt Hunyadi János szobrának felavatásán. Az emlékműállítás a Professzorok Batthyány Köre kezdeményezte, és a Külgazdasági és Külügyminisztérium, valamint a Magyar Alkotóművészeti Nonprofit Kft. támogatásával valósult meg. Hunyadi János egészalakos bronzszobra Madarassy István Kossuth-díjas szobrászművész koncepciója alapján készült el. Hunyadi Jánosnak Szerbiában eddig csak egy mell-szobra volt, amely a nevét viselő csantavéri általános iskola udvarában található. Belgrádban két utca is viseli a törökverő hadvezér nevét.

Fiatalok a Békéért

A Fiatalközösség mozgalom nemzetközi találkozója július 19. és 21. között tartották Krakkóban. Szombaton Auschwitz-Birkenauban zárándokoltak a résztvevők, köztük húsz magyar fiatal. A mozgalom a Sant'Egidio közösséghez kötődik, és tagjai tevékenyen jelen vannak a mindennapokban a perifériákon a nehéz sorsú gyerekek, a hajléktalanok, a magányos idősök mellett. Az egyetemista és gimnazista fiatalok megemlékeztek a második világháború borzalmairól, a soá és a pharrajimos (cigány holokauszt) feneketlen mélységéről, abban a meggyőződésben, hogy ez az emlékezés ma is döntő fontosságú Európa jövője szempontjából, hogy az együttélés és a befogadó társadalmak kultúráját építsék. □

II. MAGYAR HAGYOMÁNYŐRZŐ NAP MÜNCHENBEN

2019. július 7-én immáron második alkalommal rendezte meg a müncheni Magyar Katolikus Egyházközség a Magyar Hagyományörző Napot. Az esemény idén is Magyarország Müncheni Főkonzulátusának védnöksége alatt és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósult meg.

A Hagyományörző Nap fő célja volt, hogy közösségbe gyűjtse Münchenben és környékén élő magyar családokat és lehetővé tegye számukra, hogy a magyar kultúra kincseit még inkább megismerve erősítsék identitásukat. A München közelében fekvő vaterstettener Reitsberger Hofra érkező vendégeket színes program várta, melynek előkészítését és koordinálását Szarvas Erzsébet, az egyházközség lelkipásztori munkatársa végezte.

A nap szentmisével kezdődött, melyet Merka János, a müncheni Magyar Katolikus Egyházközség plébánosa mutatott be. Köszöntő szavaiban kiemelte, hogy egy ilyen hagyományörző nap a magyar kultúra ápolása mellett azt is lehetővé teszi számunkra, hogy Istennel a templom falain kívül, a természetben találkozzunk. A lelki táplálékot követően a résztvevők a nap folyamán megkóstolhatták a magyar gasztronómia remekeit és bepillantást nyerhettek a legkülönbözőbb kézműves mesterségek – mint a hímzés, nemezelés, kosárfonás, bőrfűzés, gyöngyfűzés és fakánálfestés – világába.

A délutáni kulturális program sorozat a nemrég alakult Nürnbergi Magyar Borklub borbemutató-

jával vette kezdetét. Ezt követően a müncheni Magyar Katolikus Egyházközség kötelékében működő különböző csoportok mutatkoztak be egy-egy produkcióval. A Bébi-Mami Kör vezetője mondókázásra hívta az édesanyákat és gyermekeiket, majd az egyházközség egyik fiájának, az Erdingi Magyar Közösségnek Dalköre népdalcsoporttal üdvözöltte meg a közönséget. A népdalbemutatót követően közismert opera- és operettársulatok, valamint musicalbetétdalokat hallhattunk. Az énekes-zenes produkciók után a Légújó Meseszínház szórakoztatta a gyermekeket, majd a néptánc és népzene volt a főszerep. A több évtizedes múltra visszatekintő Komámasszonyok Néptáncsoport bonchidai, a Regös Néptáncgyűjtés tanárai pedig magyarpalatkai táncokat mutattak be.

A nap zárásaként pedig – a hagyományokhoz híven – maguk a jelenlévők is táncra perdülhettek.

Taczman Andrea

A legkisebbek is jól szórakoztak

ELŐSZÖR VOLT MAGYAR SZENTMISE MÁLTÁN

Szentháromság vasárnapján, június 16-án ünnepeltek először Eucharisztia magyar nyelven Máltán. A szentmisét Németh László olaszországi magyar főlelkész mutatta be a naxxari Santwarju Gesu Hniena Divina-templomban.

Az utóbbi években jelentősen megnőtt a Máltán élő magyarok száma. A szigetországból a római magyar nagykövetséghez tartozó konzuli hivatal nyílt.

A hivatal vezetője, Győriványi Gábor kezdeményezésére indult el a máltai magyar szentmise szervezése, a Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat támogatásával. Charles Scicluna máltai érsek javaslata alapján a szertartást a Naxxar városában található Santwarju Gesu Hniena Divina-templomban tartották.

A június 16-án, Szentháromság vasárnapján 17.30-kor kezdődő szentmisére

érkező hívek – köztük családok is gyerekekkel – a sokszor nem vagy nehezen értett máltai és angol nyelvű szentmise után meglepéssel vettek részt a magyar nyelvű liturgián, amelyet Németh László olaszországi magyar főlelkész celebrált. Az Eucharisztia ünneplése után csoportkép is készült.

A máltai magyar hívek szeretnék, ha a kezdeményezésnek lenne folytatása, és segítségüket ajánlották ahhoz, hogy az ott élők minél szélesebb rétegéhez eljusson a hír: Máltán is tartanak magyar nyelvű szentmiseket.

Németh László
olaszországi magyar főlelkész

TRIANON-ZARÁNDOKLAT

A trianoni békediktátum 10. évfordulóján egy angol lord kis repülőgépén óriási hirdetéssel emelkedett a magasba, és így követelt igazságot Magyarországnak. Most, 99 évvel az országot megcsonkító szerződés aláírása után lelkes magyarok egy csoportja június 4-én – zárándokként, de feliratos táblákkal és zászlókkal – gyalog elindult Budapestről Párizs felé, hogy felhívja a közvélemény figyelmét a Trianonban történt igazságtalanságra. Június végén Münchenbe érve sajtótájékoztatót tartottak a Damenstift-templom falán elhelyezett márványtábla alatt, amely Szent István király és a bajor Gizella hercegnő házasságára emlékeztet. A zárándoklatot a Magyarok Világszövetsége védnökségével rendezték, így

a márványtábla megkoszorúzásán is jelen volt a Magyarok Világszövetségének elnöke, Patrubby Miklós is. A tiltakozó menet július 22-én, a török túlerő felett 1456-ban aratott nándorfehérvári győzelem évfordulóján Versaillesban ért véget.

Vincze András
(Fotó: Engel)

A zárándokok Münchenben